

گزارش توصیفی و تحلیلی وضعیت فرهنگی و هنری استان کردستان

در پژوهش حاضر سعی شده تحولات فرهنگی و هنری استان کردستان از جنبه‌های مختلف بررسی شود تا اطلاعات دقیقی از وضعیت فرهنگی و نیازها و خواسته‌های فرهنگی هنری استان به دست آید. فردین محمدی نویسنده این گزارش است.

با توجه به اینکه تهیه و تحلیل وضعیت فرهنگی و نیازها و خواسته‌های فرهنگی هنری استان‌ها برای سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی دقیق و همه‌جانبه (در حوزه فرهنگ)، نیازمند دسترسی به آمار و اطلاعات دقیق از وضعیت فرهنگی و همچنین درک نیازهای فرهنگی با توجه به ویژگی‌های مذهبی، قومیتی، جغرافیایی، نژادی و... است، در پژوهش حاضر سعی گردید تحولات فرهنگی و هنری استان کردستان از جنبه‌های مختلف بررسی شود تا اطلاعات دقیقی از وضعیت فرهنگی و نیازها و خواسته‌های فرهنگی هنری استان به دست آید.

مسئله اصلی تحقیق عبارت است از این که در حال حاضر وضعیت فرهنگی و هنری استان چگونه است؟ از چه نقاط قوت، ضعف، فرصت، ظرفیت‌های بومی و تهدیدهایی برخوردار است؟ و خواسته‌ها و نیازهای فرهنگی و هنری استان کدامند؟ بنابراین هدف اصلی تحقیق حاضر توصیف وضعیت فرهنگی و هنری استان کردستان؛ شناسایی نقاط قوت، ضعف، فرصت‌ها، ظرفیت‌های بومی و تهدیدهای حوزه فرهنگ و هنر استان و شناسایی خواسته‌ها و نیازهای فرهنگی و هنری استان است. برای نیل به این هدف از تلفیقی از روش کتابخانه‌ای و مصاحبه‌نیمه ساختار یافته بهره گرفته شد و برای تحلیل مصاحبه‌ها از تحلیل محتوای کیفی استفاده گردید.

این پژوهش در چند مرحله اجرا گردید؛ به طوری که ابتدا از روش کتابخانه‌ای برای توصیف سیمای تاریخی، اقتصادی، سیاسی، اجتماعی و فرهنگی و همچنین وضعیت آماری فرهنگ و هنر استان بهره گرفته شد. بدین ترتیب اطلاعات توصیفی از وضعیت فرهنگی و هنری با تأکید بر اقدامات، برنامه‌ها و منابع فرهنگی تولیدشده جمع‌آوری شد، سپس با مصاحبه با نخبگان فرهنگی هنری و مدیران استان کردستان، تحلیلی از وضعیت فرهنگی و هنری استان با تکیه بر نقاط قوت و ضعف و فرصت‌ها و تهدیدها و همچنین نیازها و خواسته‌های فرهنگی هنری استان و با تمرکز بر گسترش عدالت فرهنگی ارائه گردید.

جامعه این پژوهش شامل خبرگان فرهنگ و هنر (اساتید، فرهیختگان، هنرمندان و نویسندگان برجسته، مدیران و غیره) می‌باشد که برای انتخاب نمونه‌ای از آن‌ها از روش نمونه‌گیری هدفمند بهره گرفته شد و با استفاده از معیار اشباع نظری با ۱۵ نفر از آن‌ها مصاحبه گردید. نتایج مبتنی بر وضعیت فرهنگی و هنری با تأکید بر اقدامات، برنامه‌ها و منابع فرهنگی تولیدشده حاکی از آن است که سازمان‌های مختلفی در این استان متولی امر فرهنگ هستند که شهرداری سنندج، اداره کل فرهنگ و ارشاد و سازمان صدا و سیما از فعال‌ترین این سازمان‌ها به شمار می‌آیند. نتایج بخش گزارش تحلیلی از وضعیت فرهنگی و هنری استان نیز بیانگر آن است که به لحاظ فرهنگی استان کردستان از ضعف‌هایی اساسی مانند مهاجرت هنرمندان، ضعف زیرساخت‌های هنری-فرهنگی و عدم حمایت نهادهای فرهنگی از هنر، رنج می‌برد.

مهم‌ترین نقاط قوت استان نیز عبارتند از: شکل‌گیری سبک خاص هنری و نیروی جوان و متخصص. گردشگری و وجود هنرمندان نامدار کُرد از جمله مهم‌ترین فرصت‌هایی هستند که استان کردستان به لحاظ فرهنگی و هنری از

آن‌ها بهره می‌گیرد. در مقابل این فرصت‌ها، ضعف معیشتی هنرمندان کُرد، عدم توجه نهادهای فرهنگی به هنر و هنرمندان و بی‌انگیزگی هنرمندان مهم‌ترین تهدیدهای حوزه فرهنگ و هنر استان می‌باشند. دیگر نتایج تحقیق حاکی از آن است که حمایت از هنر و تقویت زیرساخت‌های فرهنگی از مهم‌ترین خواست‌ها و نیازهای فرهنگی و هنری استان است که بایستی مورد توجه قرار گیرد. وجود زنان هنرمند، هنرمندان جوان، و غنی بودن فرهنگ و ادبیات کُردی نیز از جمله ظرفیت‌های فرهنگی و هنری استان به شمار می‌آیند. با توجه به نتایج به دست آمده، پیشنهاد می‌گردد زیرساخت‌های فرهنگی، فعالیت رسانه‌های جمعی و انجمن‌های فرهنگی-هنری تقویت گردد و زمینه بازگشت هنرمندان کُرد به استان فراهم گردد.